

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočite "Glas Naroda" ali en
pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k varni legami
in častnemu živju. :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 267. — Stev. 267.

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 17, 1938 — CERTEK, 17. NOVEMBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

LEWISOV C. I. O. NOČE V SVOJI SREDI KOMUNISTOV

ODBOR NOVE ORGANIZACIJE — CONGRESS OFIndustr. ORGANIZATION BO IMELPETINŠTIRIDESET ČLANOV

Načrt za novo ustavo je izdelal pravni zastopnik Lee Pressman. — Če bi bil komunistom dovoljen vstop, bi se kmalu polastili kontrole. Predsednik, ki bo najbrže John L. Lewis, bo imel izredno veliko oblast.

PITTSBURGH, Pa., 16. nov. — Lewisov odbor (CIO) je dobil na svoji tukajšnji ustavotvorni konvenciji oficijelno ime — Congress of Industrial Organizations. S tem je nova organizacija zavzela trajno mesto v delavskem svetu.

Ko bo izdelana ustava do skrajnih podrobnosti, bo izginilo tudi vse upanje, da bi bilo mogoče kdaj skleniti sporazum z Delavsko federacijo. Vsi tozadevni predlogi so bili zavrnjeni.

Edin izhod bi bil, če bi Delavska federacija sprejela CIO v svoje okrilje in mu dovolila poslovati po ustavi, ki jo sedaj sestavljajo v Pittsburghu.

Ustava bi morala biti že včeraj v celoti sprejeta, kar sta pa s svojim ugovori preprečila dva člana unije pristaniških delavcev. Načrt za ustavo je izdelal pravni zastopnik CIO, Lee Pressman, seveda po priporočilih Johna L. Lewisa in tovarišev.

Največ preglavic je delala točka, kdo naj bo sprejet v organizacijo. Točka se glasi: — Dobrodošel je vsak delavec ali delavka, ne oziraje se na pleme, vero, barvo ali narodnost.

Tako imenovani "unionisti levega krila", Harry Bridges, Joseph Curran in Mervyn Rathborne so hoteli vključiti še besede "ali političnega prepričanja", toda predlog ni bil sprejet, najbrž zato ne, da bi se komunistom preveč široko ne odprla pot v organizacijo.

Pravila United Mine Workers izrecno določajo, da ne sme biti sprejet v organizacijo noben komunist, dočim nekatere druge unije nimajo te določbe.

Frank Rosenblum, član izvršilnega odbora Amalgamated Clothing Workers in čikaški ravnatelj CIO, je rekel, da mu niti na misel ne pride vabiti komunistov v organizacijo. Če bi bil komunistom dovoljen vstop, bi se kmalu skušali polastiti kontrole nad organizacijo.

Soglasno z novo ustavo bo imel CIO predsednika, dva podpredsednika in tajnika. Druge člane izvršilnega odbora bodo predlagale posamezne unije in bodo izvoljeni na konvenciji. Izvršilni odbor bo imel petinštirideset članov, dočim jih ima izvršilni odbor Ameriške delavske federacije le sedemnajst.

Člani narodnih in mednarodnih unij bodo morali plačevati CIO po pet centov na mesec, člani lokalnih industrijskih unij, ki so direktno spojene s C. I. O., pa po petdeset centov na mesec.

Predsednik CIO bo imel veliko oblast. Najvišja instanca je seveda konvencija, toda v času med konvencijami bo tolmačil pravila ter po svoji previdnosti ustavljal, suspendiral ali izključil organizatorje, zastopnike, agente in uslužbence.

ITALJANSKA PRINCESA ZAROČENA

RIM, Italija, 15. nov. — Ita-najmlajša izmed petih otrok italijanske vlada je uradno na-Njen brat in tri sestre so poznani, da se je najmlajša hči ročene. Italijanskega kralja Viktorja Prince Louis bo prihoduji me-Emanuela in kraljice Elene, sec star 39 let in je 15. izmed princesa Marija, zaročila s 18 otrok vojvode Roberta princem Louisom Bourbon-bourbon-parmskega. Prince Lo-parmskim. Princessa Marija bo nis je brat bivše avstrijske ce-v decembru stara 24 let in je s sarice Zite.

Včeraj je bil sklican češki parlament

KRALJ KAROL V LONDONU

Kralj Jurij je svečano sprejel romunsko kralja. — Karol želi dobiti v Angliji posojilo. — Nemško gospodarsko prodiranje na Romunsko hoče vstaviti.

LONDON, Anglija, 16. nov. — Angleški kralj Jurij VI. je pokazal ves srednjeveški sijaj za sprejem svojega oddaljenega sorodnika romunskega kralja Karola in njegovega sina prestolonaslednika princa Mihaela.

Vsled goste megle, ki je nad Londonom visela ves dan, je imel vlak, ki je vozil kralja Karola in njegovo spremstvo, 40 minut zamude. Toda megle ni ovirala slavnostnega sprejema. Keatski vojvoda je stopil na najnovejšo angleško križarko Sikh, ki je kralja Karola pripeljala čez Angleški kanal. — Kralj Jurij ga je v maršalski uniformi čakal na Victoria postaji z ministrskim predsednikom Chamberlainom, vnanjim ministrom lordom Halifaxom in drugimi ministri.

Ko sta si oba vladarja segla v roke, je godba zaigrala romunsko narodno himno. Stopila sta v kočijo, v katero je bilo vpreženih 6 belcev. Ob poti je stala častna straža kraljeve kavalerieje.

Kralj Karol je bil oblečen v admiralsko uniformo z belim plaščem, prine Mihael pa je imel sivo-modro uniformo romunskih alpincev.

Po prihodu v Buckingham palačo je kralja Karola in princa Mihaela pozdravila kraljica Elizabeta, nakar sta se Karol in Mihael odpeljala v Marlborough palačo, da po-zdravita kraljico Marijo.

Zvečer je bil v Buckingham palači dvorni banket s 160 gosti.

Kralj Karol je prišel v London v prvi vrsti v namenu, da od Anglije dobi posojilo in kredite, da bi vstavil nemško gospodarsko prodiranje na Romunsko. Vendar pa je dvomljivo, ako bo dobil kaj več, kot pa samo toliko, kolikor je potrebno, da ostane angleška trgovina z Romunsko na sedanjem stališču.

Poleg romunskega kralja se v Londonu nahaja tudi grški kralj Jurij in norveški kralj Haakon s kraljico Maud, ki je bolna na želodec.

ANGLEŠKI MIN. PREDSEDNIK NE PRIDE V ZDRUŽENE DRŽAVE

LONDON, Anglija, 14. nov. — Angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain je danes v poslanski zbornici zanimal govorce, da bo spremljal angleškega kralja in kraljico, ko bosta prihodno pomlad ob-

ROOSEVELT ZA OBRAMBO AMERIKE

Predsed. Roosevelt poudarja solidarnost ameriških republik. — Pozivlja ameriške države na oborožitev.

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Predsednik F. D. Roosevelt, ki se boji, da bi mogoče kaka tuja država hotela vpa-ti v novi svet, je razglasil solidarnost ameriškega kontinenta ter izjavil, da so Združene države pripravljene raztegniti svojo obrambo do takega obsega, da bo mogoče odbiti vsak napad kake države o stran morja.

Tekom konference s časnikarskimi poročevalci je rekel predsednik, da so vse države zapadnega kontinenta, Severna, Srednja in Južna Amerika, trdne v svojem sklepu, da varujejo svojo neodvisnost pred vsako nvanjo agresivnostjo.

Z ozirom na to je rekel predsednik, da je prvi cilj njegove obrambne politike utrditi ameriško celino tako, da bo nepremagljiva proti vsakemu zračnemu napadu. Možnost zračnega napada je sedaj mnogo bližja in vidna, kot pa pred petimi leti. In naloga vseh ameriških držav je, pripraviti se za vsak tak slučaj.

Na vprašanje časnikarskih poročevalcev, katero državo ima v svojih mislih, da bi napadla Ameriko, predsednik ni hotel odgovoriti, temveč je rekel, da je zadnjih pet let bral časopise, vsled česar domnevajo, da je mislil na Nemčijo.

Predsednik Roosevelt je prvič izrekel pojem "kontinentalna obramba" ter je s tem najbrže izrazil svoje prepričanje, da se bodo v tej kontinentalni obrambi Zdr. države pridružile Kanada in države Srednje in Južne Amerike.

KRALJ KAROL ODŠEL V LONDON

BUKAREŠTA, Romunsko, 14. novembra. — Kralj Karol I. n phestolonaslednik princ Mihael sta s spremstvom odpo-tovala v London. Potujejo skozi Madžarsko, Nemčijo in Belgijo in diplomatski zastopniki vseh držav jih bodo pozdravili na železniških postajah. Poglavitni namen obiska kralja Karola v Londonu je dobiti posojilo. Anglija, ki se boji, da bo Nemčija dobila kontrolo nad romunskim petrolejem, bo Romunski dovolila večje posojilo.

iskala Združene države. Odpo-tovala bosta v začetku maja ter dospela 15. maja v Quebec.

SPORAZUM MED NEMČIJO IN FRANCIJO

Nemčija bo imela proste roke na vzhodu. — Nemčija bo zajamčila Franciji njeno mejo.

PARIZ, Francija, 16. nov. — Francija pripravlja z Nemčijo "kupčijo", po kateri bo imel kancler Hitler proste roke v vzhodni Evropi.

V zameno pa bo Francija za sebe zahtevala, da Hitler jamči nedotakljivost njene meje ob Reni.

Nek visok uradnik je rekel, da je že bila najdena podlaga, po kateri se boste obe državi odpovedali medsebojnemu vojevanju in ki bo zagotovila prijateljsko sodelovanje med tradicionalnima sovražnicama. V bodoče ne boste reševali svojih sporov z vojno, temveč pri konferenčni mizi.

Ta sporazum bo sličen sporazumu, katerega sta v Monakovem 30. septembra podpisala Neville Chamberlain in Hitler. Po tem sporazumu sta se oba načelnika vlad zavezala, da se Anglija in Nemčija ne boste nikdar več medsebojno bojevali.

Francosko-nemški sporazum bo imel naslednje posledice:

1. Ako zopet kdaj nastane kriza, kot je bila zadnja zaradi Čehoslovaške, se bo Francija zavezala, da se spor poravnava s pogajanjem, kot v Monakovem.

2. Nemčiji pa bodo prepovedane proste roke za njeno politiko v vzhodni Evropi, ne da bi se ji bilo treba bati kakne nevarnosti na njeni zapadni meji.

Dobro poučeni krogi pravijo, da je bila možnost za ta pogajanja dana, ko se je Hitler odrekel razmahu Nemčije proti zapadu in tekmovanju z angleško pomorsko silo.

Mesto tega se je Hitler obrnil proti vzhodu in bo razširil vpliv Nemčije do Črnega morja in še dalje. Tekom čehoslovaške krize je Hitler izjavil, da Nemčija ne zahteva Alzacije in Lotarinške, kateri deželici je dobila Francija od Nemčije po svetovni vojni. Vsled tega je Francija tudi opustila svojo 20 let staro politiko, da obkoli Nemčijo z zaveznicami Francije, katera politika je dobila v Monakovem smrtno vdarec, ko je Francija privolila v razkovanje Čehoslovaške.

S takim sporazumom z Nemčijo Francija tudi upa, da ji ne bo treba Nemčiji odstopiti kolonij, katere je po svetovni vojni dobila od Nemčije.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ČEHI SO SE KONČNO VENDARLE SPORAZUMELI S SLOVAKI

PRAGA, Čehoslovaška, 16. novembra. — V imenu vlade je ministrski predsednik Jan Syrový za danes sklical obe zbornici parlamenta. Parlament je bil sklican, ko je bil dosežen sporazum s slovaško delegacijo, ki je vstrajala pri tem, da so v ustavo sprejete slovaške zahteve glede avtonomije.

KITAJCI PRIPRAVLJAJO OBRAMBO

SANGHAI, Kitajska, 15. novembra. — Kitajska armada se ne bo prej postavila v obrambo proti Japoncem, dokler ne dosepejo do hribov v provinci Hunan južno od Čangšaja. Kitajci naglo zbirajo močnejšo armado in vojaške zaloge v bližini Siangtana, kjer teče reka Siang ob vzhodni Hen-gšan pogorja v osrednjem Hunanu.

Hengjang, ki ima 200.000 prebivalcev in se nahaja sredi hunanskega gorovja, bo najbrže pozorišče prihodnje večje bitke z Japonci.

Za bitko, ki se bo pričela v Hunanu, prihajajo armade iz provinc Junan, Kvejčov, Sečvan in Kvangsi. V južnih provincah pa vežbajo nove armade.

Kot pravi japonska časnikarska agentura, je maršal Čankajšek preložil svoj glavni stan v Juanling v zapadnem Hunanu.

HANKOV, Kitajska, 15. novembra. — Japonska armada neprestano prodira iz Jočova in Tungčenga proti jugu in jugozapadno od Hankova in Čangšaja še vedno gori. Skoro ves glavni del mesta je v plamenih.

Tudi v Hankovu divja velik požar; pogorel je že ves del mesta ob reki Han. Iz pogostih razstrelb je mogoče sklepati, da Japonci z dinamotm počirajo hiše, da vstavijo požar.

NOVI BOJI PRI TOLEDU

HENDAYE, Francija, 15. novembra. — Španska vlada naznanja, da so fašisti pričeli z novimi napadi na fronti pri Toledu in da je bil napad po dveh dneh bojih odbit in da so imeli fašisti nad 300 mrtvih.

Fašisti so napadli vladne postojanke pri Miradero de las Nieves, štiri milje severovzhodno od Toledo, v namenu, da bi prebili republikanski obroček okoli Toledo. Fašisti so pri svojem napadu prišli na odprto polje in republikanci so jih pokosili s strojnimi.

Predno so fašisti pričeli z napadom pri Toledu, so že več dni napadali razne kraje, da bi našli kako slabotno črto, ki bi jo mogli prebiti.

Sporazum je bil dosežen na podlagi načel, ki bodo sprejeta v ustavi in o katerih bo sklepal parlament, ki bo tudi izvedel vse priprave za izvedbo novega predsednika. Naj-gotovejši kandidat za predsednika je vnanji minister František Chalkovsky.

Poglavitne točke sporazuma so: Slovaška je avtonomna država, kateri vlada pet ministrov, katere bo imenoval predsednik republike. Slovaški parlament bo izvoljen na Slovaškem na podlagi splošne volilne pravice in bo izdeloval postave za Slovaško.

Češka in Slovaška bosta imeli skupnega predsednika republike in naslednje skupne ministre: za obrambo, vnanje zadeve, finance in promet. Osrednji parlament v Pragi bo imel oblast določati vnanjo politiko, narodno obrambo, državljanstvo, potne liste, denar, carino in pošto, brzojave, posojila, narodni dolg, državne nakupe in monopole.

Kadar bodo na dnevnem redu druge zadeve v osrednjem parlamentu v Pragi, zlasti glede Češke, slovaški poslanci ne bodo mogli glasovati.

Slovaški parlament bo izdelal postave za slovaško policijo in vojsko, narodno obrambo, državljanskih pravic, civilnega prava, šol in poljedelstva. Slovaški jezik, ki se le malo razlikuje od češkega, bo uradni jezik v šolah. V državni službi bodo po narodnem sorazmerju slovaški in češki uradniki.

Značilna je izjava ukrajinskega ministrskega predsednika župnika Avgušтина Vološina, ki je rekel, da hoče Nemčije iz Podkarpatske Ukrajine napraviti ukrajinsko zibelko, po kateri bo 6.000.000 Ukrajincev na Poljskem in 30.000.000 Ukrajincev v Rusiji združenih v skupno Veliko Ukrajino.

ARABCI PREGNANI IZ NAZARETA

JERUZALEM, Palestina, 15. novembra. — Angleška armada je pregnala Arabce iz vasi Hadrhat v nazaretskih hribov ter je vkorakala v dve vasi v Samariji.

Angleški vojaki so tudi porušili 8 hiš v Gasi na kazen, ker sta bila ustreljena dva angleška vojaka.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saka, President J. Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta .....
Za pol leta	Za Inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta .....

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: (Helena) 1-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor miali FRANK KERŽE

Zgodovina na klopeh. . . . klopi tako polne, da ne dobiš izlepa prostora na njih. In čudno je na teh klopeh, tako čudno, kakor bi bili ene same sorte ljudje na svetu. Sami možje so in tako vsi enaki, kakor gozd v pozni jeseni. Barve so sicer različne, namen pod njimi pa enak: bližnji kolovoz.

Samim možjem so. Teško mi je iti mimo in če le morem, se ognem. Malo govore ti možje. Vsaj pa tudi troba ni. Če gres mimo, se ti zdi, kakor bi držale ostre sonce od njihovih oči do tvojih. Zakaj čim več razlike je med tabo in njimi, toliko bolj ostro te zadevajo njihove oči, kakor bi hoteli reči: ti, ti si tudi eden izmed tistih . . .

Če pa pride mimo njih človek kasnejših let, ponošene obleke in takih čevljev, kot bi prosili božjega usmiljenja, te vidi le malo oči. Ej, že oddalec te je vjel mimogredeč pogled in zasopel: eden naših.

Gledal sem že vse mogoče prizore na svetu, vendar se mi zdi, da večjih in strašnejših ni bilo nikjer, kakor so te žive oči teh postaranih možikov, ki posedajo dan za dnem na klopeh. Zde se mi, kakor obsojenci, ki samo čakajo, da pridejo na vrsto.

In kako je hudo sedeti in čakati. Čakati — kaj? Hm, tepo in prijetno je življenje tam koder sije sonce sreče, koder prepevajo ptički v zarjanih danice in večernice. Takih spevov ni tam koder so klopi in na klopeh stari možje. Če se kdaj primeri, da prileti kak ptiček med nje, slišiš od njega k večjem revnu: čiv, čiv, ki je na las podoben tistim lačnim pogledom in pritanjem vzdihom na klopeh.

Kdo so ti ljudje, ki so jih polne vse klopi? Zakaj so tu kaj in kje drugje, recimo doma, ali za svojimi poklici?

Ej, brate, človek, ki se hodi gret na revno jesensko sonce, nima doma. In če ga že ima, ni tak, kakoršen bi moral biti. Tesen je, neprijeten, obupen, zato hodijo ljudje ven. Ali je to dom, če ne najdeš enega samega smeha, ki bi človeka pozdravil, enega samega pogleda, ki bi človeka ogrel? Zato ga puščajo in hodijo, na sonce. Tam jim je lažje, ker vidijo, da niso sami v svojem gorju, ampak — da imajo armade zavetnikov. Človeka olajša, če različe svojo bolečino, če jo deli, da je še nekdo nosi z njim.

Kaj delajo na klopek? Zdi se mi, kakor bi bili mutasti. Le redkokdaj se sliši, da bi dva govorila med sabo. In tudi če govorita, ni tistega življenja, ki izraža večsili bol, večsili smeh, ki teče zdaj mirno in gladko kakor bela cesta po dolini, zdaj se vzpne in odskoči, kakor ovinek v gorski soteski. Kar govore med sabo, je po večini jeko malo, jako kratko.

Kaj naj pa tudi govore? Povest je enaka povesti, kakor zrna zrna. Življenje je bilo, če že ne vse lepo, pa vsaj tako, ki je prinašalo vsaj kdaj pa kdaj smeh in veselje. Ki je čutilo nekaj tistega, ki mu pravimo sreča. Človek je bil nekoč . . . Delal je. Vsak dan je imel svoje naloge in če bi jih ne bil izvršil, bi čutil tako, kakor da je nekje nekaj izgubil. In slednji zmed njih je šel po tistih večnih stopinjah našega življenja — žena . . . dom . . . otroci . . .

Ma vse je šlo dokler je šlo. Pravzaprav enim gre še danes. Ampak ne tistim, ki sede po klopek. Zakaj ti so dodelali. Ne, prijatelj, niso bolni, niso leni . . . Zdravi in krapki so in slednji izmed njih zna nekaj. Bili so časi, ko so iskali takih.

Na klopci sva sedela si gledala v oči . . .

Tako je imela klop vedno svojo nalogo. Čez dan je služila trudnim in počitka željnim, na noč zaljubljenim parom — seveda do one gotove ure. Zakaj če ljubezen malo predolgo zastaja, po klopek, postane nekomu napoti, kar mora prinesiti celo nakrižje z zakoni. Vsaj poznate tiste ljubljanske policijske ovadbe: na klopi . . . v zatišju vejevja . . . ob taki in taki uri . . . Več pa se povedati ni treba, ker si vse drugo vsak sam misli.

Tako pride tudi klop do svoje pravice — hočem reči: počitka. Nak, tudi to ni prav. Zakaj ob ranih urah, ko si na kmetih že petelinje mencajo oči, pride družba veselih. Vinjski duhovi jim nosijo laterne in jih tako javljivo zapeljujejo: glej, klopica je tukaj . . . Če ne želiš ravno počitka, pa vsaj preiskusi svojo moč. Posameznim članom takih družb pride včasih celo kaj takega na misel, da ni, da bi zapisal. Je lahko nekaj smešnega za člane takih družb . . . Ampak drugi dan pride kak zamušljen človek, ki ne gleda, kam bo stal, še manj, kam bo sedel, pa pride lahko do jako pregrešnih dogodkov. Ker so kletve v več jeziki, je naravno, da je v nebesih več stenografov pri delu.

S tem bi skoro lahko končal povest o klopek, če bi bilo namreč še zmiraj tako, kakor je bilo njega dni. Ampak ni, ker se vse izpreminja. Tudi klopi so danes nekaj drugega, kakor so bile. Ne rečem, da ne sede kdaj pa kdaj kak truden popotnik, da se ne zateče od časa do časa kak zaljubljen parček. Vse to, pravim, se še večsili dogaja.

A kljub temu nima klop tako več svojega nekdanjega pomena. Včasih me je vabila, če že ne na počitek, pa na opazovanje. Bila je kakor prazniško oblečeno dekle, med živim zelenjem: nič ni rekla, a vendar je bil okoli njenih ust nasmech, da nisi mogel mimo. Če so bile klopi polne, te je zvalila tje radovednost, kdo so . . . Če so bile prazne, si jih premerjal z očmi. In je že bila ena, da nisi mogel mimo . . .

Vse to je bilo — pravim — danes namreč ni več. Klopi so še, klopi, več kakor kdaj poprej. In bolj skrbne, da so vse popravljene, ker dosti rabijo. Danes ni namreč na klopek več življenja, tistega življenja, ki se ga spominjamo vsi. Danes je na njih zgodovina današnjih dni, vprašanja, problemi — izkratka: vse, kar je na temni strani današnjega rodu.

In klopi so potne . . . Če hočeš zdale v lepih jesenskih dneh, ko ljubo sonce usmiljeno kaže na železko revo, so

Štu se spominjam neke ljubljanske srajce, pečlarja Franceljna, ki si je vzel po vsaki nadelji in po vsakem zapovedanem prazniku vsaj še po en dan. Sam se spominjam — pravim, ko je prišel nekolikokrat na nedeljek sam "Bos", ali kakor bi rekli po naše: Gospodar. In peljala ga je gospodinja v sobo, koder je počival mirno Francelj in vlekel drete, da je pokal zid po stenah.

In klical ga je, rukal, dramil, pravil mu in kazal na prste, koliko več bo zaslužil, samo če gre na delo . . . Ali mislite, da je kaj ganilo Franceljna? Nekaj je godrnjal, deloma pa slovensko, deloma v taki angleščini, kakoršna je sploh znal. Mounjhal je in pomenilo ni iz obeh jezikov vzeto drugega, kakor primeroma: konj-ka figa zate, delo in dolar.

Vidite, taki so bili časi. No in potem kasneje, ko je bila vojska. Skoro nisi smel na cesto. Ducat ljudi je čakalo vsakega, ki je šel praznih rok po cesti in vsak je ponujal malo več. Toliko več, da je sam delavec godrnjal: toliko pa vsejedno ne zasluži . . . vsaj kakor se večje: post-nim motan ne.

No in potem se tista zlata doba, ko je vojna minila. Bilo je v Ameriki tako, kakor mi je pravil neki rojak o starem kraju: toliko je denarja, da vsaka baraba s tavž ntarjem cigarete kupuje . . .

In potem je prišel sodni dan. Kako naj pa človek pravi tisti jeseni leta 1929? Če tisto ni bil sodni dan, potem res ne vem, kaj naj bo. Službe so se tresle, podjetja so pokazala, žepe so se odpirali in v brezno se je valilo vse: dobiček, kapital, hiše, dom, sreča in delo.

Kar je ostalo, je danes po klopek. Če vse ne, pa velik del tega. Ja, kje je pa vendar svet, kakor smo ga poznali do večerj?

Kje je? Čakaj malo. Bilo je večerj, ko so iskali človeka po tovarnah in rudnikih. In dajali so mu kruh, tak kruh, da ga je bilo komaj za enega, k večjem dva.

Pa so imeli družine, velike družine? Otroci je bilo — kaj bi rekli: polna hiša in polna ulica.

Bili so suhi ti otroci in raztrgani in unazani, da je bilo groza. Edino oči so imeli velike in tako lačne, da je bilo človeka strah.

Spominjam se delavskih pisateljev, ki so risali in slikali te prizore. Kaj starejši, ti že nekako prenašajo, ampak mladina, mladina . . .

Pojdi danes po ulicah prijatelj in oziraj se malo na desno in levo. Seveda boš videl še dosti otrok, posebno po krajih, koder je revščina in pomanjkanje. Tudi niso otroci, da bi rekli: kakor angelčki. Nak, so še zmiraj bolj kakor hudički če že ne po zunanosti, pa po svojih delih.

Ampak da bi kdo rekli: otroci so lačni in izstradani — tega ne. Tako dobro je posklabljen zanje, da se jez resno pečam z vprašanjem, kako bi iznašel tako sredstvo, ki bi ga dal samo popiti ali podisati, pa bi bil človek večno otrok. Otroka nekako vse povsod vidijo . . . na ulici, v šoli . . . doma. Koliko zavodov imajo, koliko skrbnih ljudi, ki hodijo kar od hiše do hiše, preiskujejo in zapisujejo, kako je otrokom. In potem samo naznanjo, pa je vse: kruh, zdravniška postrežba, dentist . . . knjige za šolo in celo "bus" za take, ki so bolni ali pohabljeni . . . Vsakega parka se drži kaklo igrišče . . . potem so šole in velika dvorišča okoli njih — cele ulice, zagrajene za otroke. Za otroke je vse to, pravim in ti stari možje po klopek niso nikaj otroci. Zato nimajo nikjer nič, ne doma ne zunaj. Ni tiste klopi niso bile napravljene in postavljene za stran njih.

Nekdanjih otrok in njihovih problemov ni več. Njihove do-

ba je kar nekako minila . . . In sicer je nekaj otrok na svetu, ki pridejo na vrsto, da ne bodo klopi čisto prazne. Ampak tiste velikega vprašanja ni več. Izselilo se je iz vrat mladosti in prišlo med stare može. Tam po klopek je, koder so oni, bolj živo in resno kakor kdaj poprej. Otroci in mož sta dva. Otroci sem bil vendar sam in vem, da ni pomanjkanje nikdar kalilo veselih mladostnih dni. Nismo imeli sicer vsega, največkrat niti najpotrebnejšega ne. Ampak to ni bil naš problem. Vse nekaj drugega so možje po štirideset in več let.

Zgodovina današnjega časa, največji problem in vprašanje, je kar tamle po klopek. Ne moreš rešiti tega na ta način, da se vsak dan trikrat naloži jasli in se pravi: na pa žri. Človek ni živina v Nemčiji in Italiji, koder nima druge naloge, kakor za pripravo v fašistično državni voz. Človek neče, da je, piše in — sedi na klopek. On hoče imeti življenja, del njegovega boja in njegovih problemov, da jih pomaga reševati, kakor je to pri tistih, ki imajo dom in delo.

Otroška doba je bila kakor voza, katera je držala na vseh straneh — ven. Doba teh starejših mož pa je zgradba, ki nima do dames ne vrat ne oken. Kogar usula potisne notri, tisti ne pride več ven.

Vse to življenje na klopek bi ne bilo tako mizro in obupno, ko bi človek ne videl slik drugega in drugačnega življenja. Mimo drži boulevard, tam za njim so trgovine, nad njimi ura di in lepa stanovanja. Tam žive ljudje, ampak žive tako, kakor se spodobi človeku.

In tako mesto kakor je New York, kaže razlike tako očitno, da je še bolj mizro na klopek, kakor bi bilo drugače. Tako mizro, da ne razgraje človeka nobeno solnce več.

V življenje ne morejo tisti, ki so na klopek, v grob pa tudi ne, dokler so živi. Na klopek posedati ni prijetno in kakor je klop klopi podobna, tako je podobna tam človek človeku. Vsi imajo enako vprašanje, vsi enake probleme. In to, bratje moji, je največja zgodovina sedanjosti in največje vprašanje, ki ga moramo rešiti. Če ga ne rešimo mi, ga bodo rešili oni sami.

Kako so že stari Rimljani naročali tistim, ki so vodili državo in njene posle? Državnik, pazite, da se kaj slabega ne godi v državi . . .

Peter :: Zgaga

Radio je čudovita iznajdba, pa gre človeku večkrat na živce. Mene najbolj jezi v radio programih reklama, katere je več kot pa godbe, petja in druge zabave. Ko človek nape to posluša in čaka, da bo res kaj lepega slišal, se oglasi hreščec glas napovedovalca, ki priporoča vse mogoče stvari — od kangle za kavo do avtomobila letnika 1939; od vazelina do najboljšega parfuma; od volnenih nogavic do krznenege plašča, vrednega deset tisoč dolarjev.

Toda nekateri so tudi za reklamo dovzetni. Naprimer moj prijatelj Joža iz Most pri Ljubljani.

Bilo je lani ob tem času, ko je prišel obiskat svoje sinove, hčer in prijatelje v Ameriki. Bili smo povabljeni k neki družini, kjer so nam postregli z imenitno večerjo. S tistim, kar ima Joža najraje: s piščanci, opečenim krompirjem in rdečkasto - rumenim radičem.

Pogovor je nekako zastal. Joža je v naslonjaču sladko zadremal. Nekdo je odprl radio. Neka italijanska operna kompanija je dajala krasen program.

Vsi smo utihnili in vneto poslušali. Joža je narabil smrčal, kar nas pa ni motilo. Peli so odlomke iz Verdi-jeve opere "Aida". Posebno sopranistka je bila dobra. Glasovi so zamrlji, godba je utihnila.

Takrat se je pa oglašil napovedovalec: — Vino buono, benissimo. The best wine in the country. Only \$1.35 a gallon.

Jezni smo bili, ker nam je reklamnež prekinil tako krasen program.

Joža se je pa zdrznil in na široko odprl oči ter je gledal in poslušal ko zajec in si trikrat zaporedoma ustnice oslilnil mrmrajoč: Mm, mm, mm.

— To bi bilo šestdeset dinarjev. Za šestdeset dinarjev dobim v Jugoslaviji pet litrov cvička. Nak, Amerika je predraga.

Ko so začeli dajati tretje dejanje "Aide", je zopet sladko zadremal.

To je dokaz, da je radio vsestranski in da mudj vsakemu svoje.

SVARILO IZ ITALIJE

To je resnična zgodba, ki vsebuje ostro svarilo tistim Američancem, kateri smatrajo fašizem za nekaj uspešnega in pri vsaki priliki zatrjujejo, koliko je Mussolini "dosegel".

Po svetovni vojni je Italija preživljala težko socialno in gospodarsko krizo, kot so jo naprimer preživljale Združene države v letih 1931, 1932 in v prvi polovici 1933. Razlika je bila le ta, da je bila italijanska kriza znatno težja.

Laški delavci so leta 1920 vprizarjali štrajke in zasedali tovarne. Kapitalisti so bili v strahu za svoja življenja in lastnino.

Slednjič se je delavstvo pomirilo, in vlada je obljubila izvesti program postopnega demokratičnega napredka.

Se pred letom 1922 se je Italija osvobodila nevarnosti radikalizma in je bila na poti napredka. Toda nazadnjaki so pretiravali svoj strah. Verjeli so krivemu preroku, ki je z njihovim denarjem kupoval časopisje ter najemal počestno drhal in nenehoma trdil, da še vedno preti nevarnost in da edinole on lahko reši Italijo pred fašizmom.

Italijanski bankirji in industrijalci niso imeli pred Mussolinijem posebnega respekta, zdelo se jim je pa, da bi se ga lahko poslužili proti delavskim unijam in demokratičnim silam v splošnem. In vsled tega so mu pomagali v sedlo.

In zgodilo se je, kot so želeli podporniki Mussolinija: demokracija je bila uničena, napredek ustavljen.

Toda Mussolini je zahteval svojo ceno, in njegovi podporniki so morali plačati več kot bi jih veljal demokratični napredek. Njihova svodova je bila uničena, in njihova lastnina, ki jo je fašizem obljubil štiti, jim je bila deloma odvzeta.

Za pokritje stroškov abesinskega pustolovstva je bil naložen 10 odstotni splošni davek na vsa podjetva in korporacije.

In nedavno je bilo naloženega 8 ostotkov davka na vsa kompanijska podjetja, ki imajo na leto več kot \$525 dohodkov.

Splošni davek je nekakšen milejši izraz za konfiskacijo.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;
se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skusnja Vam to jamči.
Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODBELEK "GLASA NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

NA PRODAJ

je posestvo v vasi HRUŠEVO, pošta Dobrava pri Ljubljani. Zidana hiša, z opeko krita streha. Hlev, skedenj in kozolec, zraven vrt s sadnim drevjem. Voda je tekoča zraven hiše. Njiv je 5, senožeti so 3, gozda je 6 parcel. Vsa ta zemlja je prav blizu hiše. Poizve se za vsa pojasnila in za ceno, za koliko se proda, pri:
JOHN ČESNOVAR
1139 Norwood Ave.,
Cleveland, Ohio
(3x — e. s. d.)

BLAZNIKOVA Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Saj si bil vedno trden in močan in premagal boš tudi to bolezen.
Imej korajžo in ne vdaj se! Mi MORAMO živeti.
Saj nas je še samo peščica "oldtajmarjev" in te je treba ohraniti.
Kadar bodo šli še "oldtajmerji", potem bo slovenstvo v Ameriki mrtvo.
Zato, pravim, moramo živeti!
Tonetu se iskreno zahvalim za bodrilo in dostavim: — Na, bom pa poskušal živeti, če res drugače ne gre.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PO VOLITVAH V GOWANDI, N. Y.

Utihnila je volilna kampanja in za nami so volitve. Kakor je razvideti, začeli so prihajati na površje zopet republikanci in nasprotniki New Deal-a. Gromeli so in prepričevali ljudstvo, da so edino republikanci tisti, ki bodo oživili stare dobre čase in omogočili splošno prosperiteto.

Količkanj razsoden človek pa iz vsakdanjih izkušenj lahko prevede, da se to najbrž le prazne obljube in navadni volilni bluff.

Saj vendar vidimo kako naglo stroji nadomeščajo človeka, koliko več ti stroji producirajo, in produkcije nima kdo kupiti, ker ljudje nimajo za služka in ne denarja. Tako se blago nakupi in zaostane, in podjetnik je prisiljen še tiste delavce, kolikor jih ima, odstaviti in tovarno zapreti, brez vprašanja, kako bodo, delavec, ki si toliko služil, da je bilo komaj dovolj, da si skromno živel.

New Deal je naredil kakor je vsem znano, da brezposelnih dobiva za določen čas nekoliko brezposelne podpore, in da mu čim prej mogoče preskrbijo kako delo in zaslužek. Zato stari kopicitneji predbacivajo sedanji vladi, da preveč troši denar.

Vprašanje pa nastane, kaj bi bilo z brezposelnimi sedaj, in kaj bo z nami, kateri smo sedaj še zaposleni, toda vsak čas nas lahko pahnejo na cesto, ako pošljemo v razne urade ljudi, ki bodo vse to prezirali in denar kupičili.

Kakor so sedanje volitve pokazale, hoče, žal, tudi delavsko ljudstvo imeti take ljudi na vladnih uradih.

No, pa bo kdo rekel, kaj pa to čalitu mar gre? To je resnica vsaj danes, ko je sv. Martin, ki ga bo knstil, jaz ga bom pil. Danes bi lahko to homatijo opustil in bil vesel, da sem še v tej krumpasti dolini, kajti precej mojih letnikov je že sfrčalo v večna lovišča in nič čudnega ne bo, ako nekega dne tudi mene pokličejo za seboj, ker bili smo si vedno prijatelji, potem pa mirna Bosna.

Oni dan me je povabila naročnica Glas Naroda, Mrs. Samson, da si ogledam njeno prenovljeno in povečano grocerijsko prodajalno. Preskrbela si je moderno hladilnico, kjer ima v zalogi poleg grocerije tudi sveže in prekajeno meso in tudi okusne kranjske klobase se dobe.

Jaz kupujem grocerijo v tej slovenski prodajalni že dolgo let in sem vedno zadovoljen, zato bi priporočal tukajšnjim Slovincem, da bi bolj vpoštevali geslo: Svoji k svojim! Jaz pa imam v zalogi za sedaj Blaznikovo pratiko, katera je prav pripravna za zabeležiti, kdaj bo tele imelo kravo. Torej rojček prinesi kvoder in dam ti pratiko. Je res zanimiva ta stara prijateljica.

Sv. Martin je minul, zato pa vsem skupaj en vesel Zahvalni dan. Pozdravljeni!

C. Sternisha, zastopnik.

MRS. HABINC V BOLNIŠNICI

Iz Worcestera, N. Y., nam poročajo, da se nahaja v bolnišnici v Cooperstownu Mrs. Anna Habinc, žena našega dopisnika in naprednega farmarja Mr. A. Habince. Želimo ji, da bi kmalu okrevala in se vrnila k svoji družini.

POZOR ROJAKI!

Domače dobre suhe (ali prekajene) pošiljam na vse kraje Zdr. države po poštnem povzetju (C. O. D.) po sledečih cenah:

ZELODCE po 30c funt
KLOBASE ... 30 c funt
HAM (šunke) 28 c funt
BOTZ (Buts) 25 c funt
CALIS ..... 20 c funt
BACON ..... 28 c funt

KRAMER'S MEATS
5301 St. Clair Avenue
Cleveland, O.

EVHARISTIČNI KONGRES V NEW ORLEANSU

Pogled na množico v Stadionu, kjer je prisostvovalo maši 3 5,000 otrok in nad 30,000 odraslih.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:	
Za \$ 2.55	Din. 100
\$ 5.00	Din. 200
\$ 7.20	Din. 300
\$11.65	Din. 500
\$23.00	Din. 1000
\$45.00	Din. 2000

V Italijo:	
Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 12.25	Lir 200
\$ 29.50	Lir 500
\$ 57.00	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 5.—morate poslati ..	\$ 5.75
\$10.— " " " " " "	\$10.65
\$15.— " " " " " "	\$16.—
\$20.— " " " " " "	\$21.—
\$40.— " " " " " "	\$41.25
\$50.— " " " " " "	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

NAPRODAJ JE V

RIBNICI na Dolenjskem

Fajfarjev mlin, nova žaga, stope in 10,000 metrov svela, vse v najboljšem redu. Proda se vsled družinskih razmer za ceno — din. 260,000

Lepa priložnost se nudi kupcu, ki bi si hotel vstanoviti lep lasten dom in sigurno eksistenco. Ponudbe na: Jože Oražem, Ljubljana, Predovičeva ulica 5, banovina dravska, Jugoslavija. (3 Thurs.)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

PLAINFIELD SKE NOVICE

Lovska sezona se je odprla 10. novembra v New Jersey, da bo ste vedeli, Newyorčani. Ako ni dovolj divjačine, pa streljajo kar po ljudeh. Tukaj iz bližine so bili kar 4 prepeljani v Muhlenberg Hospital.

Iz Plainfielda ni nič kaj razveseljivih novic. Maja meseca si je Mrs. Skvarč nogo zlomila v dveh krajih. Gre ji na bolje, ali še vedno berglje rabi.

Zadnji teden je prišla iz Long Island Hospital njena sestra Mrs. Ferenčak. Srčno je prestala operacijo in se zdravi doma. Ko se je Mrs. Ferenčak vrnila domov, so pa Mrs. Brokav odpeljali v Roosevelt bolnišnico tukaj. Dobila je živčni napad.

MLADA ROJAKINJA NA ODLIČNEM MESTU.

Za slovesno otvoritveno proslavo avtomobilske razstave v Chicagu, Ill., ki se je vršila zadnje soboto, so bila štiri mlada dekleta različnih narodnosti izbrana "kraljica predstave." Čast, da je pri tem zastopala jugoslovanski narod, je bila imenovana Miss Jugoslavija, je zadela našo mlado rojakinjo, Miss Martho Ann Primožič, hčerko ugledne družine Franka Primožiča. Oče dekleta Mr. Frank Primožič je agilen delavec na kulturnem in društvenem polju in je tudi IL glavni podpredsednik Zapadne Slov. Zveze.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

KAZNOVAN LOVEC.

Anton Gašpenič iz Osceole, Mich., je bil zadnje dni obsojen v plačilo denarne kazni, ker je ob prepovedanem času nastavljal pasti kunam, čijih kože imajo dobro ceno.

USPEŠNA KOKOŠJEREJA.

Pred kratkim je bila v Portland, Ore., razstava perutnine in naš farmar George Cvetkovič je prejel prvo nagrado za svoja dva petelina pasme Rhode Island Red, ki sta bila najlepša na vsej razstavi.

SMRT PRI VOLITVAH.

Anton Oven, star 65 let, v Clevelandu, se je zgrudil v volilni koči v Euclidu, v prvi wardi na East 222. cesti. Umrli je kmalu po prevozu v Clinic bolnišnico.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Posljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.

:: :: Travel Bureau :: ::
216 West 18th Street New York, N. Y.

MILWAUŠKE NOVICE.

Bojak Anton Nebec, ki je svoječasnno vodil mesnico z Jovanom, je pred nekaj dnevi trčil s svojim avtom ob železniško lokomotivo na križišču v West Allisu, k sročil je pa lokomotiva vozila počasi in Nebec je bil le lahko pobit. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Poroke: Jos. J. Urbančič in Carolyn Ferlitsch, Rudolf Jančič in Jean Okorn ter Walter Chavetz in Ann Medved.

EN SAM SLOVENEK

IZVOLJEN V MINNESOTI.

Med številnimi slovenskimi kandidati po Renču za razno okrajne urade je menda edini Joe Kraker iz Virginije izvoljen. Vse druge je odnesel republikanski plaz, ki je pokopal za enkrat farmer-labor in demokrate. Slovenci so večino kandidirali na listi farmarsko-delavske stranke.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki

Intrigajoča

DOROTHY LAMOUR

(Paramount Zvezdnica)

je ZVEZDNICA MLEČNE POTI

Alli ste opazili kako krasne filmske zvezdnice ohranjajo svoje postave tako vitke slike za sliko? Ali ste se čudili kako napravijo svoj stas tako vitek? No, dosti njih jih hodi po "Mlečni poti." Kajti sveže mleko omogoči dekletu kontrolirati težo ne da bi žrtvovala lepoto ali živahnost.

Kontrolirajte svojo težo z mlekom . . . kar je lahko in prijetno. Samo pišite po brezplačno knjižico hujšanja "The Way to Pep and Beauty." V nji boste našli preizkušene dijetne in nasvete za lepoto, ki se ji jih poslužujejo sijajne hollywoodske zvezdnice. Enostavno pošljite dopisnico z Vašim imenom in nastvom na: Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik. **MED PADARJI IN ZDRAVNIKI KLEOPATRA.** Spisal Rider Hagard. (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklanem" je ena njegovih najboljših poevsti. Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere. Cena \$1.00

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena . \$2.50

KRIŠTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dodobra poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegove dela so prestavljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

1898 1938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom:

Ely, Minnesota

\$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskunja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:

\$2,260,028.00

Kratka Dnevna Zgodba

R. B. CRIVELLI:

KDO SEM?

Jakob je bil rojen kot poštenjak, kot dostojen človek in tak je hotel ostati. Bil je pa brezposeln, dela ni mogel dobiti nikjer in posledica je bila, da ni jedel vsak dan.

Beda in lakota pa človeka kaj rada zapeljata v greh. Nekoga jesenskega dne, ko je bilo mesto pogreznjeno v morje megle, je Jakob, ki že od prejšnjega dne ni imel nobenega grizljaja v ustih, vstopil v tramvaj.

Debel znanec mu je bil dal iz ušiljenja celo liro in Jakob se je hotel tako odpeljati s tramvajem in obljudeno predmestje, kjer je stanovala družina njegovga rejaka, ki jo je hotel poprositi za krožnik toplih juhe ali pa vsaj za kofiček, kjer bi mogel na toplem in na suhem prespati noč.

Toda Jakob se s tem ni dal zbežati. Počakal je, da so se vrata zopet odprla, potem je pa skočil iz tramvaja.

Debel znanec mu je bil dal iz ušiljenja celo liro in Jakob se je hotel tako odpeljati s tramvajem in obljudeno predmestje, kjer je stanovala družina njegovga rejaka, ki jo je hotel poprositi za krožnik toplih juhe ali pa vsaj za kofiček, kjer bi mogel na toplem in na suhem prespati noč.

In ko se je dotaknil tal, mu je zašepetal notranji glas: Jakob, popihaj jo z denarjem, ki ga mora biti v tej denarnici mnogo. Kaj bi tisto z očitki vesti? Naključje, morda predvidnost sama ti je poslala to pismo.

“Saj bi bil tako šel tja peš, in prihranil bi si bil celo liro.” Da, toda ubogi Jakob je bil kot večno lačen, če celih štirinajset ur ni ničesar zavžil in komaj se je še držal na nogah.

A Jakob je odgovoril: Če ga je mnogo, ga ne morem obdržati. Če ga je malo, mi pa itak z njim ne bo nič pomagano.

“Saj bi bil tako šel tja peš, in prihranil bi si bil celo liro.” Da, toda ubogi Jakob je bil kot večno lačen, če celih štirinajset ur ni ničesar zavžil in komaj se je še držal na nogah.

Ko je pa prišel pod svetilko, ki je bila na glavo rdečo luč, se je ustavil. Daleč naokrog ni bilo žive duše. Odprl je denarnico. Bila je res polna, nabito polna bankovcev. Naštel jih je bil že do pet tisoč, ko mu je srce poskočilo in jelo močno utripati.

Večerni zvonovi so zvonili, ko je vstopil v nabito polni tramvaj. Bila je ura največjega prometa, ko se marsikdo vrača z dela ali pa hiti na zabavo. In na vsakem postajališču so vstopili na mesto enega izstopivšega štirje novi potniki, tako da so bili kmalu vsi vozovi nabito polni.

Pritisnil je denarnico na prsi, zamisljal in se opotekel. Kar je zamisljal korake. Napeto je pogledal in opazil sence, ki se mu je bližala naglih korakov. Pogledal je še enkrat in spoznal svojo okradenico.

Jakob se je prijel z eno roko za držalo, kakor večina potnikov. Druga roka, ki se mu je zibala v ritmu vozečega tramvaja, je nenkrat začutila žensko ročno torbico.

Vse drugo je bilo delo trenutka. Kakor se more vest hipoma zatnemiti, tako se morš hipoma zdramiti in živo širiti svojo luč.

V gneči se je ročna torbica odprla Jakob je posegel v njo, otipal je dobro rejeno denarnico in jo pravilno potegnil iz torbice.

Zdelo se je, da je obsel damo strah, kajti previdno se je ozrla, kakor da hoče opazovati moža, ki mu je morda pripisovala zlobne namene. Če bi bil peljal mimo avtotaksi, bi bila gotovo skočila vanj, toda prikazal se ni in Jakob, ki jo je bil skoraj že dohitel, je zaklical glasno: “Milostiva gospa! Ni odgovorila, še bolj je po-

Spela korake. On ji je pa sledil za petami in ponavljal: Milostiva gospa!

Dama je pa hitela kar so jo nesle noge. Tedaj je našel Jakob besede in glas, ki so proti njeni volji ustavile njene korake. Zaklical je tik za njenim hrbtom: Milostiva gospa je izgubila denarnico.

Te besede so imele čarobno moč. Dama se je ustavila, segla v ročno torbico in komaj zadržala krik, istočasno je pa dvignila oči, ki so jih naenkrat zalile solze in tako se je ozrla na mladeniča.

“Evo je,” je zaklical in ji izročil njeno denarnico.

“Toda tako...” je vzdihnila dama; z drhtečimi rokami je segla po denarnici in se takoj prepričala, če je še ves denar v njej.

“Milostiva gospa je nahalala nad naglo hojo z ročno torbico,” je nadaljeval Jakob “ki se je odprla. In iz nje je padla denarnica, a jaz sem jo pobral.” In zasmejal se je sladkobolestno.

“Poštenjak ste,” je dejala dama, zroč nanj in opazila je njegovo bedno zunanost. “Malokdo bi bil v vaših razmerah ravnal tako, kakor vi. Hvala vam, Evo vam, žal mi je, da vam ne morem dati več.”

Dala mu je sto lir, potem je pa hitro izgubila v megli. Jakob je obstal z bankovcem v roki. Zlaj bi rad vprašal nekoga, ki ve več od mene, je dejal sam sebi — da li sem tat ali poštenjak, ali pa samo človek, ki zna ščititi svoje interese.

Nekateri junaki in junakinje romanov žive tako globoko v domišljiji čitateljev, da so kakor živi ljudje. Tak je Piekwick — ljudje hodijo po njegovih stopinjah na slovečem potovanju po Angliji, kakor da je bilo vse res. Isto velja za oba Wellerja in za mnogo postav iz Dickensovih romanov. Sherlock Holmes je tudi eden takih nesmrtnikov, kajti čitatelju se ne samo zdi, da je živel, temveč da sploh ne more umreti, da bo živel večno. Slavni detektiv se je prvič predstavil čitateljem na stranih “Strand Magazine” v juniju 1891, toda še zdaj je tako živa osebnost, da so učeni profesorji napisali o njem in o njegovem očarljivem pomočniku in spremljevalcu dr. Watsonu mnogo razprav.

Nedavno je pa prišlo iz Danske pismo, nalsovljeno na slavnega detektiva v Baker Streetu št. 221, kjer stoji žal moderno poslopje. Pismo se zaključuje z besedami: “Upam, da mi na vaš odgovor ne bo treba dolgo čakati.” Kdor pozna Sherlocka Holmesa iz Doylevih povesti, ima občutek, da bi bil plemeniti detektiv ustregel tej želji in če bi mu zapleteni kriminalni problemi to dovolili, bi se napolnil z dobrim Watsonom na Dansko, da bi se osebno prepričal, kako bi mogel prosiški ustreči.

Križanje leva s tigrico. V londonskem živalskem vrtu imajo epega najzanimivejših križancev-tygiona, zver, ki je nastala s križanjem sibirskega tigra in afriške levinje. To redko in dragoceno zverino je poklonil londonskemu živalskemu vrtu njegov v Maudžuriji živeči prijatelj. Tygion ima nekaj karakterističnih levjih lastnosti in potez, na svojem

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

izgledu je enako karakteristične tigrice proge. Radovedni biologi bi pa radi videli tudi križanca leva in tigra. Zato so izbrali v živalskem vrtu dve krasni zveri in vsa javnost se zanima za to čudno križanje. Začetek pa ni bil razveseljiv. Ko so leav in tigrice zaprli v skupno kletko sta navelila drug na druga in se jela tako silito obdelavati, da bi bilo kmalu konec enega ali drugega. Vmes so morali poseči čuvaji in spraviti vsakega v svojo kletko. Zdaj je med njima železna mreža, in tako upajo, da se bosta polagoma sprijateljila. Izgubili tudi še niso upanja, da se bo križanje leva in tigrice posrečilo.

“ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA...”

V Clevelandu je nagloma preminul za srčno hibo Joseph Unetič. Ko je bil čas, da se odpravi na delo kot vrtnar v Bratenahl je parkrat zastokal ter izdihnil. Pokojni je bil star 64 let. Bil je član društva Slovence št. 1, pri katerem je bil tudi ustanovitelj, in društva Žužemberk. Doma je bil iz vasi Gošče, fara Cenklje. V Ameriki je bival 33 let.

V Clevelandu je po dolgi in mučni boleznini preminul Frank Benčina, star 54 let. Rojen je bil v vasi Podbrežje, fara Sežana na Primorskem, kjer zapuščala eno sestro in več sorodnikov. V Ameriki je bival 25 let.

V soboto zjutraj je po dolgem trpljenju v Clevelandu umrla poznana Jennie Paulin, rojena Ursič, stara 67 let. Dne je bila iz St. Ruperta na Dolnemskem, kjer zapuščala dva popol brata in eno popol sestro

100 LETNI STARCI IN TOBAK

Če se pojavi v listih vest o stoletnem ali blizu sto let staremu starcu, je navadno pri tem rečeno, da mu pipa še vedno diši. To se sliši dokaj čudno, če pomislimo, da velja tobak splošno za strap in da pretežno večina zdravnikov trdi, da kajka človeku škoduje. Nemški učenjak dr. Groef iz Stuttgarta se je potrudil in je s pomočjo državnih uradov proučil življenjske razmere vseh okrog 100 let starih ljudi v Nemčiji. Takih ljudi je zdaj v Nemčiji okrog 124, od teh dve tretjini žensk.

Od teh pred sto in več leti rojenih žensk ni nobena nikoli kadila. Pač so pa moški vsi kadilci. Za svoje dolgo življenje se morajo v prvi vrsti zahvaliti zmernosti in treznosti, vendar je pa prisen dejstvo, da jim kajka ni škodovala. To se da pa lahko pojasniti. Skoraj vsi ti starci so kmečkoga stanu. To pomeni, da so kadili večinoma na prostem in da niso sedeli v zakajenih, zaprtih prostorih, kar je pri kajki najbolj škodljivo.

VSA NEWYORSKA SLOVENSKA DRUŠTVA

izvolijo po dva zastopnika za skupni sestanek, dne 27. NOVEMBRA v Slovenskem Narodnem Domu, 253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 11.10.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 10. nov. 1938

Poslijte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

NIKOLI NI VIDELA MOŠKEGA

V zadnjih dneh se je zgodila v bližini Aix-a v Provansi težka avtomobilska nesreča, pri kateri sta našla smrt neka 60 letna Yvonne Medocova in njen mož. S tem se je zaključil svojevrsten roman.

Z Yvonne Medocovo je umrlo strogo zabičala, da ne sme znanamci ženska, ki je do svoje 26. leta živela v popolni osamljenosti, ki ni dotle nikoli videla nobenega moškega in o kateri so pripovedovali, da do mati že davno bala. Ko je takrat sploh ni vedela, da so Yvonne šetala po grajskem parku, je zagledala pred seboj nenadno mladega moškega. — tere, ko ji je hčerka zagledala Najprvo se je ustrašila in zbežala. Potem pa se ji je zbudila naravna radovednost, prišla je nazaj in se pogovorila z mladim moškim, ki ji je povedal, da je poljedelec iz okolice. Ein njegovih kokoši se je bila izgubila v grajski park in ta kokoš je prekučnila vse materine načrte.

Tako se je začel ljubezenski roman, ki se je po štirih tednih končal tako, da je Yvonne ponoči ušla iz gradu in se poročila z Evgenom Medocom, kakor se je imenoval mladi mož. Po medenih tednih se je Yvonne vrnila v grad, da se pobota z materjo. Ni je pa našla več žive. Zalost nad hčerkinim begom jo je bila ubila.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast. Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jeridi. Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju. Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani VSEBINA: Izzeljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči. Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanč in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka. Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebne dela in stroške, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Poslijte naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peier Oulig, A. Saffie
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zepanik
ILLINOIS: Chicago, J. Bevil
MAHLELAND: Kimmiller, Fr. Vedopivac
MICHIGAN: Detroit, L. Flusnar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude, J. L. ...
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet

- OHIO: Barberton, Frank Troha
PENNSYLVANIA: Bensmer, John Jevnikar
OREGON: Oregon City, J. Koblar
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Slet
WYOMING: Rock Springs, Louis Tomchar

NESMRтни SHERLOCK HOLMES.

Nekateri junaki in junakinje romanov žive tako globoko v domišljiji čitateljev, da so kakor živi ljudje. Tak je Piekwick — ljudje hodijo po njegovih stopinjah na slovečem potovanju po Angliji, kakor da je bilo vse res. Isto velja za oba Wellerja in za mnogo postav iz Dickensovih romanov. Sherlock Holmes je tudi eden takih nesmrtnikov, kajti čitatelju se ne samo zdi, da je živel, temveč da sploh ne more umreti, da bo živel večno. Slavni detektiv se je prvič predstavil čitateljem na stranih “Strand Magazine” v juniju 1891, toda še zdaj je tako živa osebnost, da so učeni profesorji napisali o njem in o njegovem očarljivem pomočniku in spremljevalcu dr. Watsonu mnogo razprav.

KRIŽANJE LEVA S TIGRICO.

V londonskem živalskem vrtu imajo epega najzanimivejših križancev-tygiona, zver, ki je nastala s križanjem sibirskega tigra in afriške levinje. To redko in dragoceno zverino je poklonil londonskemu živalskemu vrtu njegov v Maudžuriji živeči prijatelj. Tygion ima nekaj karakterističnih levjih lastnosti in potez, na svojem

- OHIO: Barberton, Frank Troha
PENNSYLVANIA: Bensmer, John Jevnikar
OREGON: Oregon City, J. Koblar
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Slet
WYOMING: Rock Springs, Louis Tomchar

Vank zastopnik izda potrdilo za sveto, katere je prejel. Zastopnike toplo priporočamo. UPRAVA “GLAS NARODA”

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

98 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Dagmar se zgreje v njegovem objemu, kjer je tako varno in dobro počivala. Prav tiho leži na njegovem srecu, kot bi to moralo biti. Sedaj pa se vzravna in ga pogleda. "Ali je to res?" ga vpraša s pojmajočim glasom. Werner samo piskima in jo pogleda poln pomilovanja. Dagmar se tresi po celni telesu. "Oh, moj ljubi ljubi oče, kako hudo mi je bilo, ko sem mislila, da nisi moj oče! Pa vendar sem morala verjeti. Elena mi je povedala s tako grdimi, krutimi besedami, jaz pa nisem smela iskati tolažbe pri stricu Egonu, kajti bil je tako zelo bolan in ni smel vedeti, da mi je Elena to povedala, kajti prepovedal je to in bi se zelo razburil, kajti imel me je rad, sam v celnem gradu. O, gospod Werner, ali si morebiti prišel, ker te je oče poslal po mene? Ali bom smela slednjemu enkrat priti domov?"

Plah strah in obenem pekoče hrpenenje je v teh njenih besedah, da jo mora zopet pritisniti k sebi. "Moja uboga, uboga Dagmar."

Prav nič ne misli pri tem, da jo drži v objemu in jo tika, kajti v tem je srečna in v njej zbujajo občutek, toliko nerazumljive, vroče blaženosti, da niti ne misli na to, da bi se branila. Dozdeva se ji, kot bi tako moralo biti, kot da ima Werner pravico do tega, da jo pritisne in privije k sebi. Tudi že prej jo je vedno tikal. Da jo je tikal, ker je spoznal in občutil, da je bila njegova z vsakim utripom njenega srecu in z vsakim dihom, in ker je čutil, da jo ljubi in je ne bi mogel nikdar več zapustiti — to je vedel.

Dagmar pa je bila neizkušena, da bi vedela, da je bila to ljubezen, ki se je naselila v njenem srecu in ki se je v njenem srecu pripravljala že od mladostnih let. Počiva na njegovem srecu in se čuti tako srečno in v dobrem varstvu, da je zadovoljna in ničesar ne vpraša.

"Oh, gospod Werner, tudi prej si me imenoval "ubogi otrok, uboga Dagmar," in nisem vedela, zakaj. Torej mi moj ljubi oče se vedno noče dovoliti, da bi se vrnila, ker me še vedno imenuješ "ubogi otrok?" ga vpraša tiho, toda z občutkom, kot da je ne more zadeti nič hudega, dokler počiva v njegovem objemu.

Werner ji boža lase. "Moja uboga, uboga Dagmar, sedaj pa ti moram prizadejti veliko bolečino."

Dagmar prime njegovo roko in se nasloni nanjo. "Tako — sedaj pa mi le povej, ne bo me zbolelo, ako me trdno držiš," pravi z ginjivim zaupanjem.

"Tvoj oče je mrtev, moj ubogi otrok," pravi tiho.

Dagmar se zgreje in smrtno prebledi. Njene oči ga preplašeno pogledajo.

"Mrtev? O, moj Bog! In nikdar več ne ga bom videla!"

"Ne, moje predrago srece! Ali tega nisi vedela, ali ti nisem povedala, da je oče umrl? Neizmerno je hrpenel po tem, da bi te zopet videl; saj je pisal tvojemu stricu Egonu, da se vrni domov, ker ve, da si gotovo njegov otrok. In tvoj stric je njegovo pismo še prejel; našli so ga mrtvega in pismo je padlo iz njegovih rok. Tvoja teta Katarina je našla pismo pri njegovih nogah, tako mi je rekla."

"O, in bila je tako kruta, da mi tega ni povedala!"

"Za to je imela svoje vzroke. In ravno iz teh razlogov ti je tudi zamočala, da si postala sirota. Kajti moj oče ti je brezovjavno pred njenim odhodom naznanil, da je tvoj oče nenadoma umrl za srčno kapjo."

Dagmar skriva svoj obraz na njegova prsa in zašiti.

"Kako strašno! In tako naglo je umrl moj ubogi oče!"

"Da, mala Dagmar, veselja ni mogel več prenesti po dolgem, dolgem trpljenju, veselja, da te je smel zopet ljubiti, da si bila njegova hči. Vsa leta je hrpenel po tebi, pa vendar se ni hotel omečit, ker ni verjel, da si njegova hči. Toda vse natančneje o tem boš pozneje izvedela. Sedaj ti hočem samo še povedati, zakaj so te tukaj zaprli. Tvoja teta Katarina je v Hamburgu in ž njo — Dagmar Strasser."

Dagmar se vzravna in ga pogleda solznih oči.

"Dagmar Strasser je vendar tukaj!"

"Da, prava Dagmar Strasser, ki pa je morala brezpogojno postati Elena, ker je Elena hotela biti Dagmar, Dagmar, dečinja Rudolfa Strasserja."

Jezna rdečica izpreleti njen obraz in solze se ji v strahu posušijo.

"Moj Bog, — to je vendar sleparija — to torej — to torej je bilo! Kako pa ste le mogli — saj to je zločin!"

"Da zločin, za katerega pa se boste morali pokoriti. V napadni Dagmar nisem mogel najti prave, na čije vrnitev sem se tako zelo veselil, in teta Brigita tudi ni mogla. In tako je v nama vstal sun, kajti tvoje oči, Dagmarine oči, sem tako dobro poznal. Samo poglej me!"

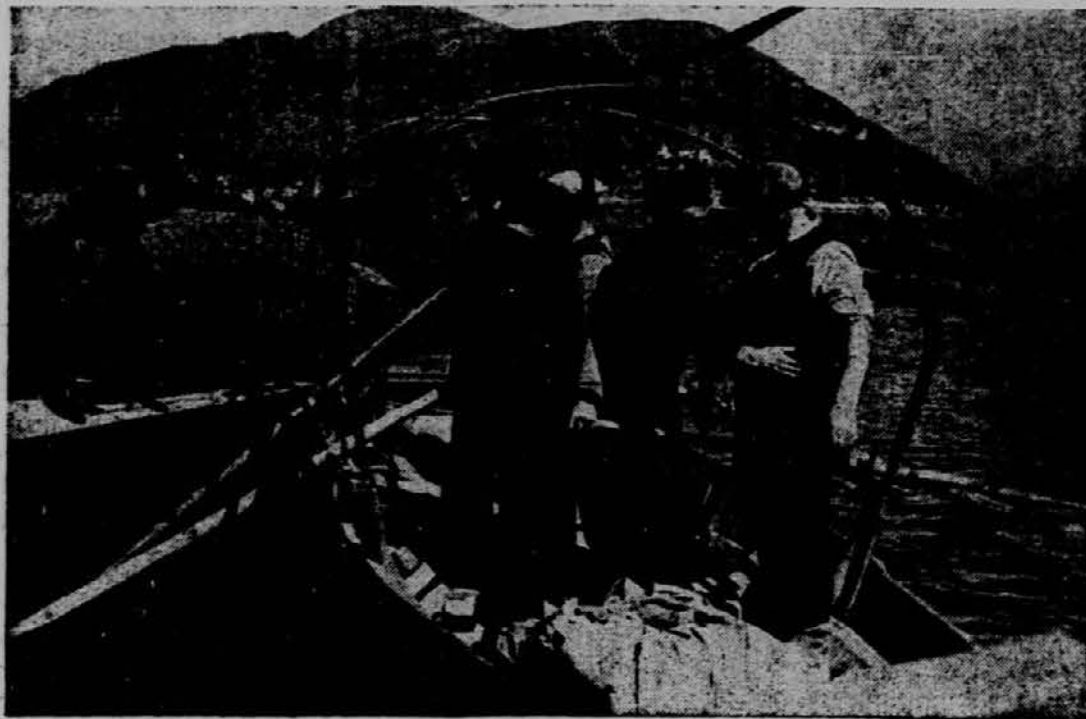
Zadnje besede pridejo vroče in hrpenenče iz njegovih prsi. Dagmar ga pogleda z velikimi očmi, vedno in nedolžno. Toda pod vroče prosečim pogledom njegovih oči se strese. Občutek neizmerno blaženosti, pa tudi občutek neizmerno bojazni jo prevzame. Kar nehoti se hoče izviti iz njegovih rok v nerazumljivi vekiški sramežljivosti, toda Werner vidi zlate iskre v njenih očeh in jo trdno drži. In z zadržanim glasom ji pravi iskreno:

"Ljubim te, — ljubim te, Dagmar Strasser in nikdar več te ne bom izpustil iz svojih rok. Ali mi boš pustila, da te bom držal, moj sladki otrok!"

Brez vsake volje se zlekne na njegove prsi, pritisne se k njemu popolnoma tesno in se ne brani, ko se njegove ustnice trdno pritisnejo na njene. Prvi vroči poljub ljubezni gori na njenih u stnicah; ves svet se pogrezne okoli nje, ne ve in ne čuti ničesar, kot da je srečna, srečna nad vse pojme, kakor si je nikdar ni upala domisljevati. Vse, kar je doživela in pretrpela, je bilo ta trenutek pozabljeno. Nepoznana blaženost je omamila njene ude in obe mladi sreci vriskata v iskrenem ljubcaemskem veselju in v sladki pozabljivosti. Tako dolgo sedita, kot bi bila rešena vseh zemeljskih težav, samo eden drugega črtita in vse okoli nju se pogrezne.

(Dalje v prihodnjem.)

TIHOTAPCI

Na jezeru Maggiore med Italijo in Francijo preiščejo carinski uradniki vse ribiče, ki so osušeni, da se bavijo s tihotapstvom.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

— Kje pa si se ti mudil pretekli teden na Martinov večer, da te ni bilo nič na izpregled na 57. cesti ali tam na okoli? — Tako me je nagovoril rojak, s katerim sem se slučajno sestel na glavni pošti v mestu.

— Bil sem povabljen k prijatelju na južno stran mesta preko Monongahela k veliki kstni slavnosti.

— Aha, torej na kstiji si bil? Kaj pa je fant, ali punca?

— Nič takega, ampak bilo je dosti fantov in deklet.

— Aha, torej ste novo vino kstili?

— Kaj se, tudi zdaj nisi uganil.

— Ne? Nu, potem pa ste morda novo barko ali jahto kstili?

— Ja, jo spustili po reki Monongaheli.

— Tisto pa še manj, saj tam nimajo ladjedelnice. Naši bratje Hrvati, katerih je na South Side precejšnje število, so ravnokar ustanovili svoj mladinski tamburaški zbor z več nego 20 člani, kateri mu so dali pri kstni lepo ime: "Hrvatska mladost."

Pri slavnosti so sodelovali tudi tamburaški zbori "Zvijezda" iz Lawrenceville, "Sloboda" iz Colonia, Pa., in "Veselo Sree" iz Ambridge, Pa. In med govorniki so tudi nastopili Mr. Milan Petrak, urednik glasila "Zajedničar" in glavni predsednik Hrvatske Br. Zajednice, Mr. I. D. Butković.

Slišali smo tudi par slovenskih pesmi; tamburaši iz Ambridge-a so nam zasvirali in zapeli pesmico "Samo tebe rad imam," novostanovljena "Hrvatska mladost" pa pesem "Na hribu" dasiravno je bila le majhna peščica naših Slovencev navzoča.

Dobro bi bilo, da bi Slovenci in Hrvati v Pittsburghu imeli nekoliko tesnejše stike med seboj in se po možnosti udeleževali naših prireditev in tako skupno delovali za kulturni napredek, saj vendar nismo samo Slovenci, ali samo Hrvati, temveč samo tudi sinovi in hčere velike 14 milijonske jugoslovanske družine.

Pri tej priliki sem se tudi seznanil z rojakinjo iz North Side ki da večših poročilo v ta list s podpisom "Vdova, ki je zelo zaposlena." Ampak ne kot bi kdo domneval zaposlena z lovom na ženine, pač pa s pripravami za kako društveno prireditev ali veselico na polju kuharske umetnosti.

In ker sem jaz sin vinočudnih gor in sem takorekoč pod trto zagledal luč belega dne (ali pravzaprav luč petrolejske svetilke, ker je bilo ob 1. uri ponoči, kot mi je pozneje babica razodela), zato si nisem mogel kaj, da se ne bi naslednjega ve-

redna ideja, ali take stvari so bolj simpatičnega nego praktičnega pomena, kajti malo je verjetno, da bi mogli mi tukaj vplivati na politiko ene ali druge evropske države. V tem imamo, žal, dovolj izkušenj in razočaranj iz prejšnjih časov.

Rojki, posebno oni, ki imajo polne listnice državnih papirjev in se zanimajo za nove avtomobile, naj posetijo tozadevno razstavo (Auto Show), ki se vrši ves ta teden na Motor Square Gard n. Tu boste videli vse modele avtov od prvega, leta 1899, pa do najnovejših 1939. In morda vas tudi sreča čaka.

Kar se mene tiče, bom še nekaj časa počakal z nakupom mašine, tako dolgo, da bodo vsaj 90 procentov ceneje in pa — accidit-proof. Sicer pa sem že od mladega velik ljubitelj peš-hoje, ako pa gram kem dalje, se peljem na vlaka, busu, pomiljeni železnici, in — mirna Bosna.

Nakatera znamenja kažejo, da se bližamo dobrim starim časom, samo ako bi bile malo več zaslužka. Tako na primer gasolin mesto po 19 od 14 do 15 centov galon. In v neki pivnici blizu našega zavoda so ravnokar pričeli točiti ne samo 12, ampak prave 14 unčne kodelice piva, kakor pred prohibicijo, seveda po 5 centov Skoda le, da gre zdaj na zimo, ko se pril že človeku bolj trtni sok. In neki moj prijatelj mi je pravil, da ve za cerkev, kjer vas duhovnik za vekomaj zveče — na kralit, ako ste na slabem denarnem stališču, in pravi, da boste že plačali, ko boste prinesli — h krstu.

— Pa če ne bo nič? — ga sramežljivo vpraša mlada dvojica.

— Well, potem pa — koklja naj vas brdne, tak zakon ni vreden tega imena.

Pozdrav!

V Paul Mallon-ovi dnevni koloni vangleškem dnevniku sem pred kratkim čital, da bo v teku dveh mesecev zavladala splošna prosperiteta, ki bo zaposlila vse zmogljive delavce in bo dosegel svoj viš k mesecu maja v prihodnjem letu. Ako le ne bo ta napoved ostala samo na papirju, kot se je že dotikrat zgodilo.

Vseslovanski protifašistični shod bodo sklicali tukaj dne 3. decembra in nanj se bavijo vsi ljubitelji svobode. Hvale-

KRETANJE PARNIKOV SHIPING NEWS

18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
19. novembra: Rex v Genoa, Ile de France v Havre
20. novembra: Hansa v Hamburg
21. novembra: Laroga v Bremen
22. novembra: Vulcania v Trst, Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg

2. decembra: Champlain v Havre, Queen Mary v Cherbourg
7. decembra: Conte di Savoia v Genoa, Hamburg v Hamburg
10. decembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
13. decembra: Bremen v Bremen
14. decembra: New York v Hamburg, Rex v Genoa
16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
17. decembra: Paris v Havre
21. decembra: Hansa v Hamburg
26. decembra: Normandie v Havre

PRAGA ŠTEDE

Praska občina premišljuje o vseh možnostih, da bi zmanjšala svoje izdatke in na drugi strani dala pomembnim ljudem možnost zaslužka.

Te dni je dala 130.000 žarnic, ki so rabile za cestno razsvetljavo, zamenjati za šibk jse žarnice. S tem si bo prihranila letno okroglo pel milijona kron.

Marsikaj se bo spremenilo tudi glede mestnega vrtnega gospodarstva. Ta čas proučujejo v mestnih rastlinjakih, vrtovih in parkih. Dekorativnih rastlin ne bodo več gojili, vsaj ne v takšnem obsegu kakor doslej. Samo kurjava mestnih rastlinjakov je zahtevala letno 80.000 kron in posebno mnogo denarja je šlo na palme.

Občina misli tudi na to, da bi zmanjšala svoje izdatke za reprezentativne svrhe. Zaposlila bo le ljudi, ki imajo svojo demovinsko pravico na sedanjih tleh republike. Daje proučuje redukcijo poročenih ž n v mestni službi, vprašanje dvojnih zaslužkov in upskojitve starih uradnikov.

Prasko dijaštvo hoče tudi sodecovati pri takšnih akcijah. Letos ne bo priredilo na primer nobenih velikih in zabavnih večerov, veliki reprezentativni plesi bodo v Pragi sploh odpadli.

VSE PARNIKE in LINJE ki so važne za Slovence

zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT 216 W. 18th St., New York, N. Y.

DRAG PLESNI POUK.

Zastopnik neke francoske avtomobilske tvrdke Andre Choix je drago plačal plesni pouk, katerega si je hotel privoščiti v družbi dveh damic. Povežbil je obe na vožnjo z avtomobilom, potem pa ju je peljal v svoje stanovanje, kjer so se degovorili, da ga bosta damici naučili plesati angleški valček. Med plesnimi vajami je bila ukradena Choixu iz žepa listnica s 20 tisoč franki gotovine. Učiteljici plesa sta z denarjem izginili brez sledu.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi. "Naši Kraji" Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni. Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane — \$1. KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK Bohinjsko jezero